

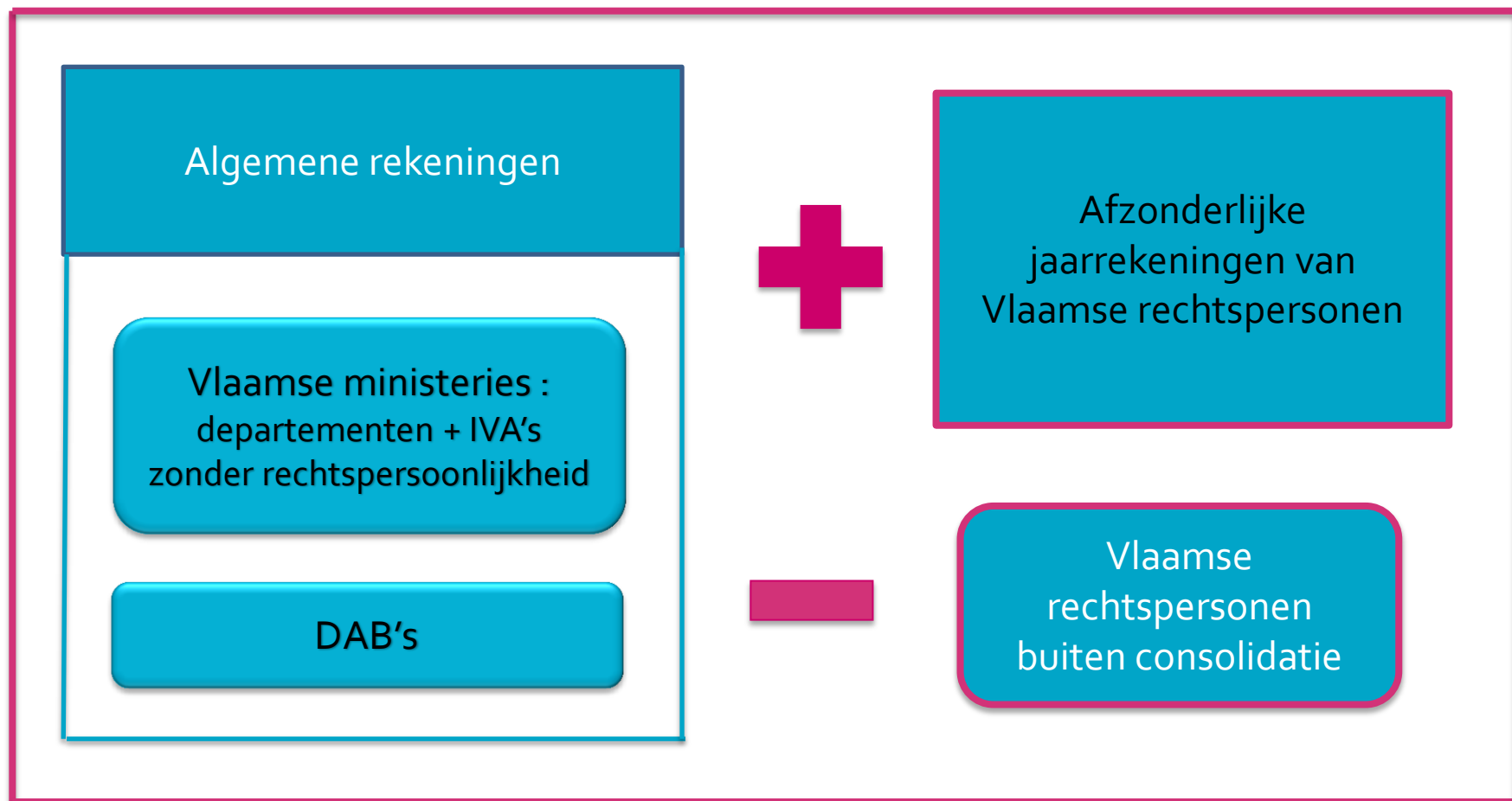

RAPPORT OVER DE ALGEMENE REKENINGEN 2015 VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Presentatie in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

25 oktober 2016

Rekeningen Vlaamse Gemeenschap

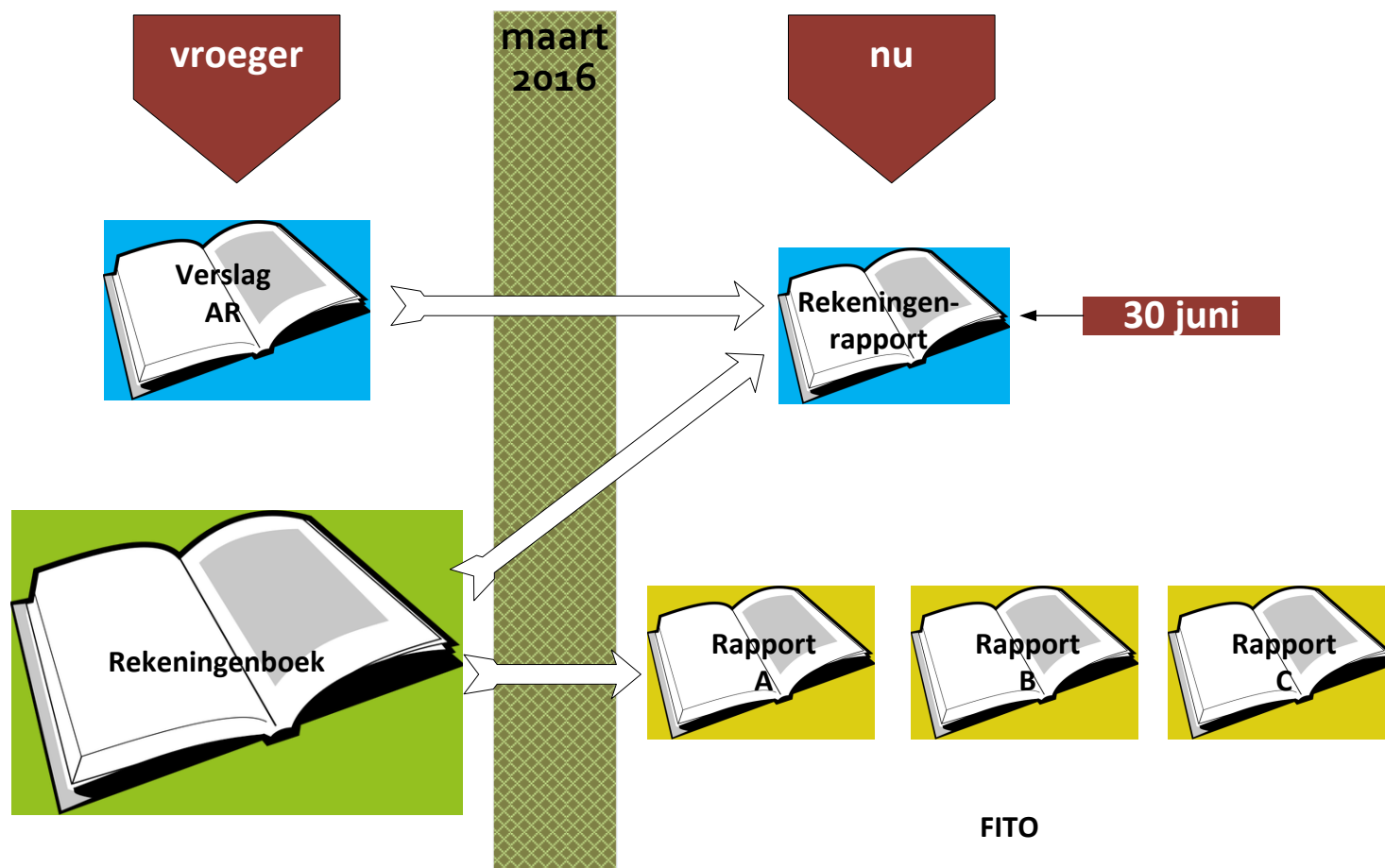
ESR-geconsolideerde rekening Vlaamse Gemeenschap

Aangepast publicatiebeleid Rekenhof

- Aangekondigd in brief aan voorzitter Vlaams Parlement 15 maart 2016
- Jaarlijks één rekeningenrapport tegen 30.06.x+1
- Financiële themaonderzoeken in afzonderlijke rapporten
 - Uitvoering van de besparings- en begrotingsmaatregelen 2015
 - Fusies in de Vlaamse overheid
 - Impact van de 6de staatshervorming op de Vlaamse overheid

Wijziging publicatiebeleid Rekenhof

Voordelen nieuw beleid

Rekeningenrapport

- Alle opmerkingen over begrotings-uitvoering in één jaarlijks document
- Respect voor deadline van rekendecreet (30 juni) + informatie bruikbaar bij bespreking begroting volgend jaar
- Focus op getrouw beeld ESR-gecons. rek.
- Rekeningenrapport drager informatie voor attestering getrouw beeld van de rekeningen van de Vlaamse overheid (in kader certificeringsplicht 2020)

Fito's

- Financiële themarapporten meer impact: duidelijk afgebakende onderwerpen op maat vakcommissies
- Meer gespreide informatiestroom naar Vlaams Parlement

31/03

- Voorlegging van algemene rekeningen en jaarrekeningen RP aan Rekenhof
- **EARLY WARNING**

21/04

- Verslag bedrijfsrevisor aan Rekenhof en Vlaamse Regering

31/05

- Opmerkingen Rekenhof aan Vlaamse Regering en rechtspersoon

21/06

- Antwoord Vlaamse Regering of rechtspersoon op opmerkingen Rekenhof

30/06

- Rekeningenrapport Rekenhof aan Vlaams Parlement

15/09

- Indiening ontwerp decreet algemene rekeningen bij Vlaams Parlement

31/10

- Goedkeuring algemene rekeningen door Vlaams Parlement

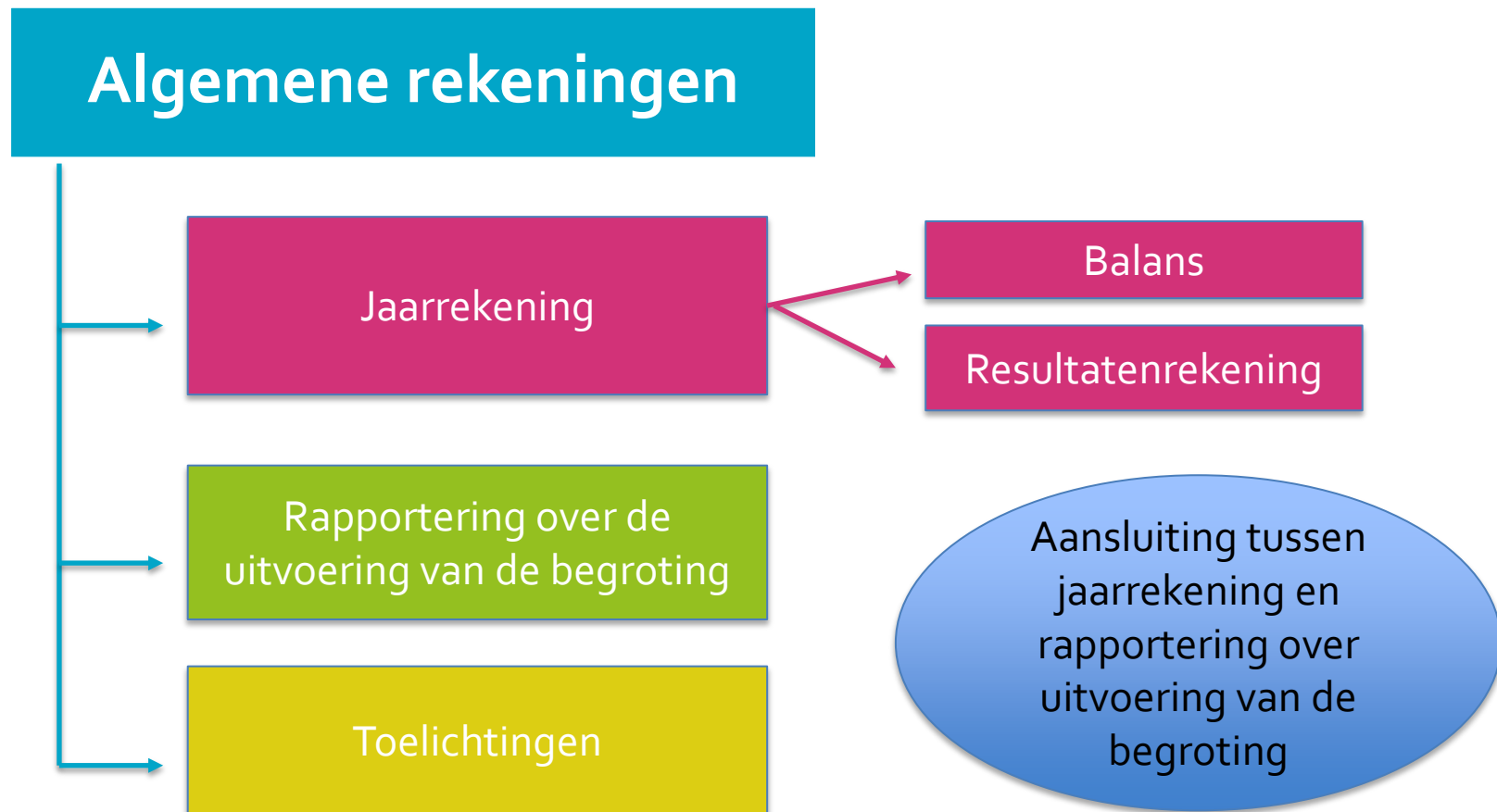
Structuur rekeningenrapport 2015

- Hoofdstuk 1: Inleiding
- Hoofdstuk 2: controle AR van ministeries en DAB's
 - Uitvoeringsrekening, balans, resultatenrekening
 - Reconciliatie, toelichting(en)
- Hoofdstuk 3: belangrijke opmerkingen rekeningen rechtspersonen en toepassing Single audit-afsprakennota
- Hoofdstuk 4: oordeel ESR-consolidatie, info geconsolideerde schuld
- Hoofdstuk 5 en 6: conclusies en aanbevelingen
- Hoofdstuk 7: Reactie van de minister

ALGEMENE REKENINGEN

Rekeningen Vlaamse Gemeenschap

ALGEMENE REKENINGEN

RAPPORTERING OVER UITVOERING
BEGROTING

Rapportering over uitvoering begroting

in miljoenen euro's

Begrotingsuitvoering exclusief DAB's	Uitvoering 2014	Begroting 2015	Uitvoering 2015	%
Totaal ontvangsten	26.341,4	37.176,8	40.385,0	109%
Totaal uitgaven	-26.370,9	-37.887,9	-37.205,1	98%
Resultaat	-29,5	-711,1	3.179,9	
Opbrengst leningen	0,0	1.638,3	1.031,5	63%
Aflossing leningen	-1.252,8	-383,6	-383,4	100%
Resultaat incl. schuldaflossing	-1.282,3	543,6	3.828,0	

Begrotingsuitvoering DAB's				
Ontvangsten	1.204,0	1.950,3	1.160,4	59%
Uitgaven	1.235,1	1.950,3	1.212,1	62%
Resultaat	-31,1	0,0	-51,7	

Uitvoeringscijfers DAB's niet vergelijkbaar !

Rapportering over uitvoering begroting

- Uitsluitend gedetailleerde cijfers, maar geen inhoudelijke bespreking en analyse
- Problemen van jaarafgrenzing
 - FB: Afrekening personenbelasting- en BTW-toewijzingen en dotaties (94,8 mio)
 - LNE: facturen m.b.t. prestaties/leveringen 2015 (8,7 mio)
 - BZ: afrekening gemeentefonds (78,6 mio)
 - WVG: subsidiesaldi aanrekenen in jaar t+1 (+/- 66,6 mio)
 - MOW: doorschuiven facturen naar jaar t + 1 (70,6 mio)
 - MOW: opbrengsten verkeersovertredingen (157 mio)

IMPACT OP VORDERINGENSALDO TEN BELOPE VAN MUTATIE

Rapportering over uitvoering begroting

Ontvangsten bijzondere financieringswet

	Uitvoeringsrekening van de begroting 2015	Rekendecreet	ESR-aanrekening (Europese verordening)
PB- en BTW-toewijzingen en dotaties	Moment van doorstorting	Vaststelling vordering of verplichting	Moment van overdracht volgens geldende voorschriften
Opcentiemen	Betaling van voorschotten	Vaststelling vordering of verplichting	Moment van incohiering (gewestelijke belasting op inkomen, EC 37) INR corrigeert V-saldo
Responsabiliserings-bijdrage/bijdrage Pendelfonds	Minderontvangst	Vastleggen verbintenis voor totale bedrag verplichtingen	Inkomensoverdracht (advies INR Pendelfonds)

→ Aanrekeningen BFW slechts op 2 begrotingsartikelen

Rapportering over uitvoering begroting

Ontvangsten gewestelijke belastingen

	Uitvoeringsrekening van de begroting 2015	Rekendecreet	ESR-aanrekening (Europese verordening)
Gewestelijke belasting	Moment van inkohiering	Vaststelling vordering of verplichting	Registratie op moment dat onderliggende activiteit/transactie plaatsvindt → op basis van gecorrigeerde kasgegevens (zgn. transactionele kas) Correctie in economische hergroepering (248,6 mio)

ALGEMENE REKENINGEN

BALANS EN RESULTATENREKENING

Balans

	2015	2014	2013
ACTIVA (in miljoen euro)			
Immateriële vaste activa	28,2	23,7	17,8
Materiële vaste activa (*)	29.418,5	28.888,9	28.518,0
Financiële vaste activa	4.592,7	3.793,5	3.658,7
VASTE ACTIVA	34.039,4	32.706,2	32.194,5
Vorderingen op meer dan 1 jaar	226,6	1.880,1	2.031,4
Vorderingen op max. 1 jaar	1.677,9	1.381,0	1.816,8
Geldbeleggingen	1.127,0	1,5	1,5
Liquide middelen	416,6	0,1	5,1
Overlopende rekeningen	44,5	91,2	17,7
VLOTTENDE ACTIVA	3.492,7	3.353,9	3.872,5
TOTAAL	37.532,1	36.060,1	36.066,9

(*) m.i.v. te verwerken facturen investeringen

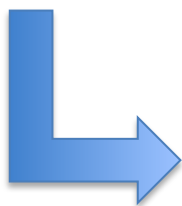
Balans

	2015	2014	2013
PASSIVA (in miljoen euro)			
Kapitaal	27.017,8	26.783,2	25.324,8
Reserves	9,3	11,0	11,0
Overgedragen resultaat	2.834,9	313,0	1.488,4
EIGEN VERMOGEN	29.862,1	27.107,2	26.824,2
Schulden > 1 jaar	2.153,3	2.379,7	2.766,7
Schulden op max. 1 jaar	4.927,4	6.043,7	5.490,3
Overlopende rekeningen	589,3	529,4	985,7
VREEMD VERMOGEN	7.080,7	8.952,9	9.242,7
TOTAAL	37.532,1	36.060,1	36.066,9

Balans

- **Materiële vaste activa**

- Jaarlijkse inventaris ? (art. 23 rekendecreet nog niet in werking)
- FFEU-projecten: geen detaillering
- Netto boekwaarde materiële vaste activa kunstmatig hoog door gebrek aan adequate afschrijvingsregels
bv. werken van burgerlijke bouwkunde vrij van afschrijving
- Vaste activa in aanbouw: 50,4% betreft investeringen > 10 jaar oud

- Project 2016-2020 optimalisatie inventaris investeringsgoederen
- Evaluatie waarderings- en afschrijvingsregels door Vlaamse Adviescommissie Boekhoudkundige normen

Balans

- **Financiële vaste activa**
 - hoger gewaardeerd dan intrinsieke waarde
 - toelichting onjuist en onvolledig
- **Vorderingen**
 - achtergestelde lening BAM (FVA) + energieleningen (vorderingen LT) over te boeken
 - oninbare vordering op VMSW (59,3 miljoen euro) nog niet afgeboekt
 - vorderingen VIF: 40% meer dan 1 jaar vervallen (18,3 mio)
 - openstaand fiscale vorderingen $\neq$ Vlaams Fiscaal Platform
 - veel oude vorderingen waarvan de inning twijfelachtig is
→ waardeverminderingen vereist

Balans

- **Eigen vermogen**
 - Kapitaal omvat ten onrechte afrekeningen federale operatoren 6de SHV (186,7 mio)
 - Kapitaal omvat inkanteling eigen vermogen ingekantelde/opgeheven rechtspersonen (Pensioenfonds, Toekomstfonds) (99 mio)
 - Kapitaal omvat saldi uitvoeringsrekeningen DAB's (-51,1 mio)
- **Voorzieningen**
 - Geen voorzieningen aangelegd (waardering?)
- **Overlopende rekeningen passief**
 - Tussenrekening #499 (436 mio waarvan 320 mio?)

Resultatenrekening

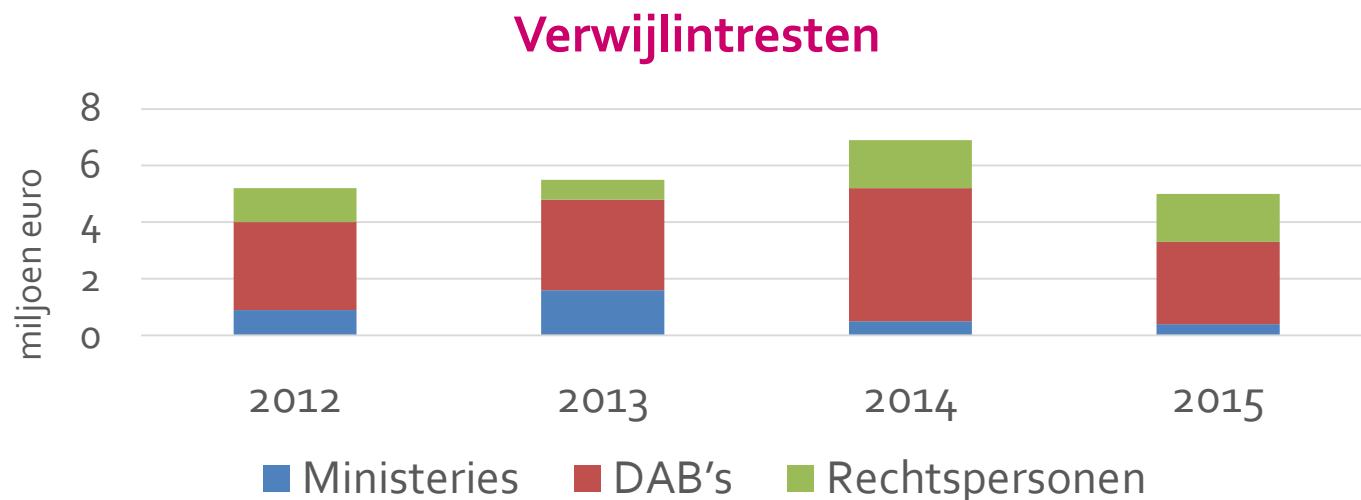
in miljoen euro

	2015	2014	2013
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	37.153,0	25.863,7	25.240,6
Andere operationele opbrengsten	324,3	218,7	256,8
Operationele opbrengsten	37.477,3	26.082,4	25.497,4
Diensten en diverse goederen	1.197,0	1.089,4	1.045,9
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	882,0	830,3	825,1
Afschrijvingen	83,7	75,4	77,0
Inkomensoverdrachten	34.541,6	24.210,7	23.533,6
Andere operationele kosten	-4,4	-4,7	-63,0
Operationele kosten	36.698,1	26.201,0	25.418,7
Operationeel resultaat	779,1	-118,7	78,7
Financiële opbrengsten	1.262,4	264,7	969,0
Financiële kosten	107,3	122,0	157,7
Resultaat uit de gewone activiteiten	1.934,2	24,0	890,1
Uitzonderlijke opbrengsten	667,8	271,7	601,6
Uitzonderlijke kosten	133,6	12,7	26,7
Resultaat van het jaar	2.468,4	283,0	1.465,1

Federale operatoren

- Wordt geregeld in protocollen
- Laattijdige doorstroming informatie
 - ↳ *fin. thematisch onderzoek RH mbt impact 6de SHV*
- Boekingen na indiening algemene rekeningen (36 mio)
- Boekingen na afsluiting economische hergroepering (-7,6 mio)
 - ↳ *niet meegerekend in vorderingensaldo !
nog niet definitief*
- Overschrijding kredieten (i.h.b. woonfiscaliteit en dienstencheques)

Betaalgedrag

- Verwijlintresten dalen maar blijven nagenoeg op niveau 2012
- 1 op de 5 facturen te laat betaald ↔ doelstelling maximaal tijdig betalen
- Minister verwijst naar inhoudelijke controle + problemen met ICT-leverancier

JAAARREKENINGEN VLAAMSE RECHTSPERSONEN

Afspraken single audit 2015

- Jaarlijkse afsprakennota (RH-IBR-FB) m.b.t. rekeningen Vlaamse overheid (30 oktober 2015)
- Interne evaluatie Rekenhof van de samenwerking
 -
 - sterke verbetering inzage werkpapieren bedrijfsrevisoren
 - 54% van de dossiers kende vlotte samenwerking
- BVR 9 oktober 2015 m.b.t. single audit bij universiteiten en hogescholen, in werking vanaf 1 januari 2016

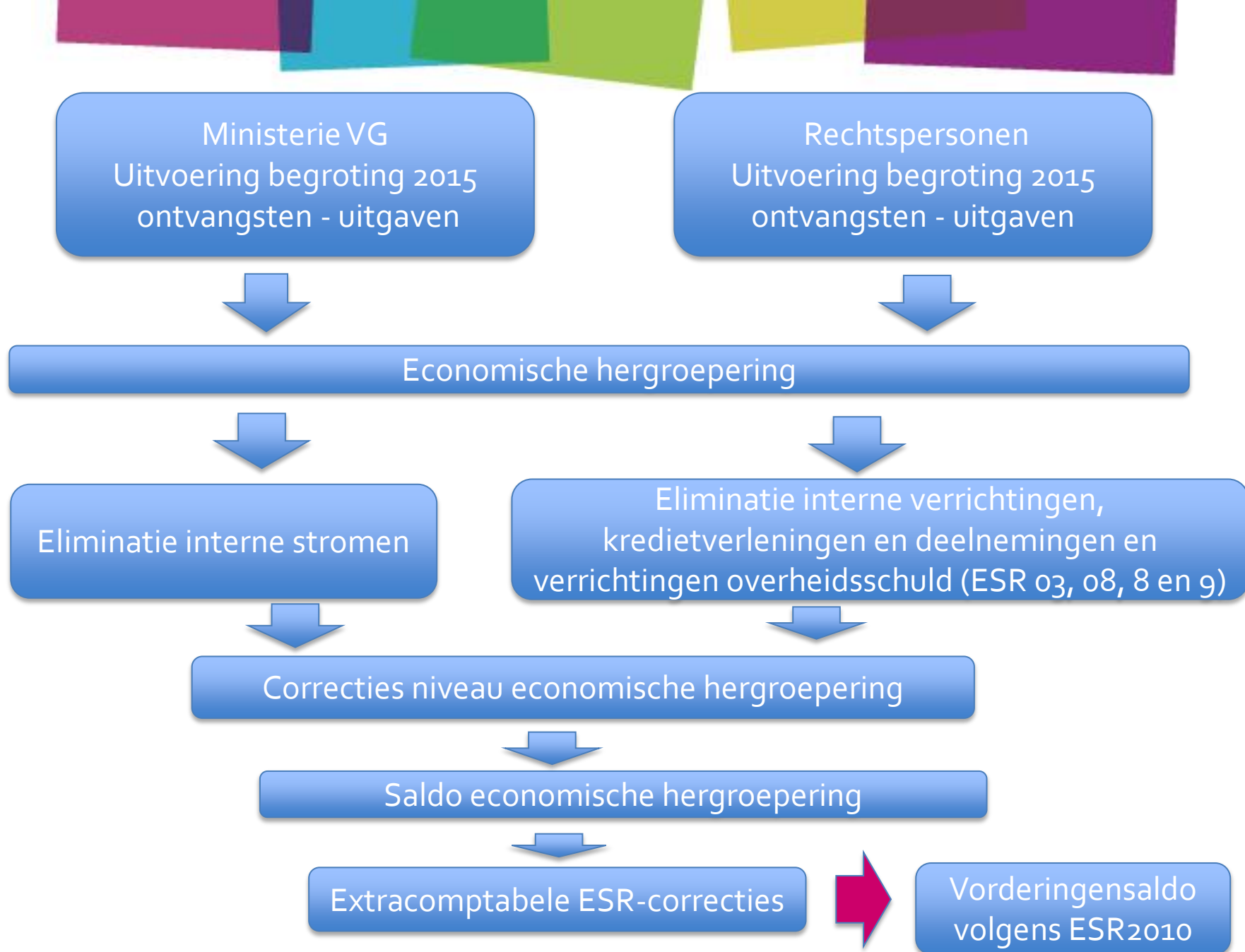
Belangrijke vaststellingen rechtspersonen

- Rekeningen over het algemeen afgesloten zonder voorbehoud
- Problematiek jaarafgrenzing (subsidiesaldi Kind en Gezin, tewerkstellingspremies VDAB)
- Geen uniformiteit in aanrekeningsregels (beleidsdomein EWI, dotaties VDAB)
- Rechtspersoonsgebonden vaststellingen
 - VAPH: voorbehoud bij aanrekening werkkapitaal PAB
 - UZ Gent: ministerie boekte vordering, maar geen schuld tov UZ Gent (20,6 mio)
 - Hermesfonds: boekhouding op kasbasis neemt 12,2 mio niet op
 - FFEU: vastleggings- en uitvoeringsniveau lange doorlooptijd

GECONSOLIDEERDE REKENING

ESR- GECONSOLIDEERDE
VORDERINGENSALDO VLAAMSE OVERHEID

Geconsolideerde ESR-rekening

in miljoen euro

Ontvangsten	Algemene rekeningen	Rechts- personen	Consolidatie
Uitvoeringscijfers begroting	42.576,9	12.899,2	55.476,1
Overgang naar ESR 2010			
Interne verrichtingen (ESR 08)		-2.923,7	
Deelnemingen (ESR 8)	-3.055,7	-613,2	
Leningen (ESR 9)	-1.031,5	-84,1	
Dotaties consolidatiekring	-1.994,9	-7.787,5	
Annulering VR DAB LH Oostende	10,6		
Correcties EH: gewestbelastingen, verkeersboetes, emissierechten	-84,3		
ESR-gecorrigeerde ontvangsten	36.421,0	1.490,7	37.911,7
		2014	27.448,6

Geconsolideerde rekening ESR 2010

in miljoen euro

Uitgaven	Algemene rekeningen	Rechts- personen	Consolidatie
Uitvoeringscijfers begroting	38.829,4	12.899,2	51.728,6
Overgang naar ESR 2010			
Boeking na 30/3/2016	-36,3		
Interne verrichtingen (ESR 03)		-2.513,8	
Deelnemingen (ESR 8)	-524,7	-306,0	
Leningen (ESR 9)	-383,4	-83,0	
Dotaties consolidatiekring	-8.462,7	-1.258,8	
Overige correcties	-75,0		
ESR-gecorrigeerde uitgaven	29.347,2	8.737,5	38.084,7
		2014	27.909,6

in miljoen euro

Economische hergroepering		Consolidatie
ESR-gecorrigeerde ontvangsten		37.911,7
ESR-gecorrigeerde uitgaven		38.084,7
ESR-saldo ontvangsten/uitgaven		-173,0
Bijkomende correcties		
Overheidsactiva binnen kader van PPS		-368,2
Herclassificatie VMSW		219,4
Universiteiten - hogescholen		78,5
Emissierechten		22,2
Viapass		-22,0
ESF		-21,0
Overige correcties		-32,1
Geconsolideerd ESR-vorderingensaldo		-296,3
	2014	-664,9

Opmerkingen bij de geconsolideerde rekening

- Uitbreiding consolidatiekring t.o.v. 2014: +22 entiteiten
- Lijst met publieke eenheden code 13.12 bevat entiteiten nog niet in Vlaamse consolidatie (bv. scholengroepen, instellingen vrij gesubsidieerd onderwijs)
- Reeks entiteiten wordt louter per saldo geconsolideerd (bv. VMSW, universiteiten & hogescholen)
- Entiteit in consolidatie buiten sectorale code 13.12 (Zorgfonds)
- Daarnaast ook Vlaamse rechtspersonen (rekendecreet) buiten sectorale code 13.12 (Psychiatrische zorgcentra Geel en Rekem, UZ Gent, Watergroep,...)

Opmerkingen bij de geconsolideerde rekening

- Eliminatie interne stromen niet sluitend, meer toelichting vereist
- Correcties op verschillende niveaus: transparantie?
 - Extracomptabele ESR-correctie voor VIPA verdwijnt
- Vanaf 2016 VMSW, VWF in consolidatie
- RH beveelt aan
 - aantal (extracomptabele) correcties te beperken
 - (extracomptabele) correcties tijdig rapporteren
 - (extracomptabele) correcties beter te documenteren

Geconsolideerde schuld op 31 december

In miljoen euro

	2015	2014
Directe uitstaande schuld	4.159,0	2.605,4
Directe kasschuld	0,0	1.911,8
Negatieve stand CFO	17,3	0,0
Directe schuld Vlaamse overheid	4.176,3	4.517,2
Huisvestingsmaatschappijen	9.318,6	9.010,2
VIPA	1.846,6	2.130,4
Te consolideren instellingen	1.239,2	1.046,5
PPS	1.097,8	711,3
Erkende kredietmaatschappijen	596,9	729,5
Universiteiten en hogescholen	305,1	390,3
AGION	300,7	277,8
Indirecte schuld	14.704,9	14.298,9
Geconsolideerde schuld	18.881,2	18.813,1

Opmerkingen bij de geconsolideerde schuld

- Geconsolideerde schuld blijft nagenoeg gelijk (18,9 mia)
- Perimeter bij rapportering over uitvoering begroting wijkt af van perimeter geconsolideerde schuld
- Tabel bevat netto-schuldcijfers
- Cijfers instellingen van 2013, 2014 en 2015 vermengd

 { schulden universiteiten minstens 100 mio onderschat
en niet individueel
schuld VMSW 130,7 miljoen onderschat }

- Onduidelijkheid welke schulden opgenomen
- Geen info over geconsolideerde reserves/beleggingen

Reactie minister

- Bij een aantal van de opmerkingen van het Rekenhof verduidelijking verstrekt
- Enkele maatregelen beloofd
 - Aantal aspecten op agenda van de Vlaamse Adviescommissie voor Boekhoudkundige Normen
 - Project 2016-2020 Optimalisatie inventaris investeringsgoederen behorende tot de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap en rechtspersonen ingestapt in Orafin
 - Ouderdomsbalans geglobaliseerde vorderingen wordt onderzocht